

เทศน์เช้า วันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๘

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมะ

ธรรมะนี้สำคัญ สำคัญเพราะอะไร

เพราะมันฝังไปในหัวใจของตน

ทำบุญฟังดินไว้ ฟังดินไว้ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอก หาเงินได้บาทหนึ่ง เลี้ยงพ่อเลี้ยงแม่สิ่งหนึ่ง เลี้ยงครอบครัวสิ่งหนึ่ง ทำธุรกิจการค้าสิ่งหนึ่ง ที่เหลือสิ่งหนึ่งฝังดินไว้ ฟังดินไว้ ฟังดินไว้ ฝังไว้กับหัวใจดวงนี้ไง

ถ้าฝังไว้หัวใจดวงนี้ เพราะจริตนิสสัย ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขย องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอยู่โคนต้นโพธิ์ รู้แจ้งโลก เวลาารู้แจ้งโลก รู้แจ้งโลก แจ้งโลกอยู่โคนต้นโพธิ์ ใจ แจ้งโลก โลกในหัวใจของตนไง

บุพเพนิวาสานุสติญาณ ตั้งแต่จิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ จตุปปาตญาณ มันไปอนาคตมากมายมหาศาล อาสวักขยญาณ ทำลายอวิชชาในหัวใจดวงนี้ไง รู้แจ้งโลกนอกและโลกใน

โลกในสำคัญนะ

โลกนอก ไม่มีเรา มันก็มีอยู่อย่างนี้ เราตายไปก็อยู่อย่างนี้ แต่เวลาปัจจุบันนี้เราอยู่กับโลก ทำไมมันเดือดร้อนขนาดนี้ล่ะ ทำไมมันวุ่นวายขนาดนี้ล่ะ

เพราะเราไม่รู้แจ้งโลกใจ ถ้ารู้แจ้งโลกๆ เรามีสติมีปัญญาของเรา เราฝึกหัดของเราใจ

โดยธรรมชาติ ตลาด ทุกคนต้องแสวงหา แสวงหาเพื่อแรงงานของตน เพื่อปัจจัย เครื่องอาศัยเพื่อดำรงชีวิตของตน

นี่ไง เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไง ชีวิตนี้อยู่ได้ด้วยปัจจัย ๔ ปัจจัย ๔ เป็น เครื่องอาศัย อาศัยดำรงชีวิต แล้วปัจจัย ๔ มันก็อยู่อย่างนี้ โลกนอก

โลกใน โลกใน เรามีศรัทธาความเชื่อในพระพุทธศาสนา เรามีรัตนตรัย พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์เป็นที่พึ่งที่อาศัย

เราไม่มีที่พึ่งที่อาศัยนะ เห็นไหม ชีวิตนี้มีการพลัดพรากเป็นที่สุด ทุกคนต้องตายไปทั้งสิ้น แล้วสิ่งที่หัวใจ หัวใจๆ หัวใจที่มันมีคุณค่า มีคุณค่า มีคุณค่าเพราะอะไร

นี่ไง เวลาเราทำบุญกุศล อุทิศส่วนกุศลๆ เวลาคนที่ตักทุกข์ได้ยากใจ ตักทุกข์ได้ยากนะ หิวกระหายนะ เวลาโลกเรา เรายังเสียสละ เรายังพึ่งพาอาศัยกันได้ แต่ถ้าเป็นจิตวิญญาณจบ ครับ ของใครของมันครับ ใครทำมาถึงได้ ทำมาถึงได้ไง ไปนั่งดูเขากินนะ

แล้วจิตวิญญาณไม่เหมือนอย่างนี้ จิตวิญญาณคือมันตายไม่ได้ มันแค่หมดเวรหมด กรรม หมดเวรหมดกรรมมันก็เสวยภพชาติใหม่ ถ้าภพชาติใหม่ เห็นไหม

ถ้าเราทำของเราๆ ทำของเราโดยที่ชาวพุทธเรา โดยชาวชนบทเขาพึ่งธรรมๆ ใจ เรา ทำบุญกุศลกันไปเพราะภพชาติหน้าเราจะได้มีที่อยู่ที่อาศัย จะได้มีกินมีใช้ของเขาใจ

แต่ในพระพุทธศาสนาไง กึ่งกลางพระพุทธศาสนา ศาสนาเจริญอีกหนหนึ่ง เจริญจาก หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นขึ้นมา ถ้าเจริญจากหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นขึ้นมา เราฝึกหัดภาวนาของเรา ถ้าจะรู้แจ้งโลกใน โลกในมีคุณค่าอย่างนี้ไง

กองทัพธรรม กองทัพธรรมนะ สมัยก่อนคนที่ไม่มีที่พึ่งที่อาศัย เขาถือผีถือสงของเขานะ ภาควิถีไหน กองทัพธรรมให้เขาถือศีล อย่าไปเชื่อผี อย่าไปเชื่อผู้มีอำนาจ

อำนาจที่แท้จริงคือกรรมดี กรรมชั่ว

ถ้ามีกรรมดี กรรมชั่วขึ้นมา เราทำคุณงามความดีของเรา ทำคุณงามความดีของเรา แล้ว ถ้ามีอำนาจวาสนา เราสวดมนต์ ทำวัตรสวดมนต์ของเรา มีศีล ๕ ขึ้นมา ผีไหนมันจะมาคุ้มครอง

ผีไหนมันจะมีอำนาจ ผีไหนมันจะมารังแก มันรังแกไม่ได้หรอก เพราะมันเข้ามาไม่ได้ เพราะเรามีรัตนตรัยเป็นเครื่องกางกั้น มีรัตนตรัยกันไว้เลย เข้ามาหาเราไม่ได้

สิ่งที่มีคุณค่าที่สุด เห็นไหม เขาแขวนเครื่องรางของขลัง แต่เรามีศีล ๕ ศีล ๕ คุ้มครองเรา ศีลธรรมคุ้มครองเรา

ไอ้เครื่องรางของขลังมันเป็นสิ่งที่เขาให้เป็นของขวัญ แต่เราเชื่อสิ่งนั้นไ

นี่เหมือนกัน เวลาไปวัดไปวา ทำบุญ ทำบาป ทำบุญ ทำบาป มันก็เหมือนอ่อนวอนขอทางโลกเขาใจ แต่ถ้าเราฝึกหัดปฏิบัติของเราแล้ว แจ่มโลกนอก โลกใน

โลกใน พังธรรมๆ เพื่อหัวใจดวงนี้ เพื่อโลกในของเรา ถ้าโลกในของเรา เรามีรัตนตรัย พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ มันก็มีสติมีปัญญา มีที่พึ่งที่อาศัย มันไม่ว่าเหวี่ยง ถ้าไม่ว่าหว่แล้ว ถ้าฝึกหัดปฏิบัติของเรา ถ้าจิตมันสงบเข้ามา จะเข้าสู่พุทธะ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบานใจ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้อยู่โคนต้นโพธิ์ รู้แจ้งโลกใน

โลกในนี้สำคัญมากนะ ถ้ารู้แจ้งโลกในนะ กิเลสหลอกกูไม่ได้นะ กิเลสเอ็งหลอกกูไม่ได้ พอกิเลสมันหลอกกูไม่ได้ มันก็ไม่ทุกข์ไ

เราคิดโดยสติ โดยปัญญา โดยสามัญสำนึกของเราไ ไม่ต้องให้กิเลสมันมาเสี้ยม จะเป็นอย่างนั้น จะเป็นอย่างนั้น จะเป็นอย่างนั้น

มันเป็นอย่างนั้นจริงๆ หรือ

ถ้ามันเป็นอย่างนั้น เขาเรียกคิณงาน เวลาทำงาน ทำงานนะทำได้ ทำงาน คนทำงานเขาบอกว่า เสร็จงานแล้วเอางานไว้ที่ทำงาน อย่าเอามาที่บ้าน

นี่ก็เหมือนกัน พุทธะ ถ้าจิตมันสงบระงับแล้ว ถ้ามันดีของมันขึ้นมา นี่ในบ้านของเรา เข้าบ้านๆ เข้าสู่ใจของตนไ เราจะรู้แจ้งโลกในโดยที่จิตวิญญูณของเรามันมีสติสัมปชัญญะเข้ามาแล้วจะเห็นคุณค่า

เวลาครูบาอาจารย์ที่เป็นธรรมนะ ท่านสั่งเขามากนะ ปล่อยหัวใจของตนทิ้งไป ไม่ดูแลหัวใจของตน

ถ้ามันจะดูแลหัวใจของตน เรามีรัตนตรัยเป็นที่พึ่งที่อาศัย ถ้าเป็นที่พึ่ง คำว่า “ที่พึ่งที่อาศัย” คนเราต้องมีปัจจัยดำรงชีวิตไง

นี่ก็เหมือนกัน จิตวิญญานที่มันพึ่งตัวเองไม่ได้ ก็มีรัตนตรัย พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์เป็นที่พึ่ง แต่เวลาเป็นสังขจะเป็นความจริงขึ้นมา ตัวเองเป็นที่พึ่งของตัวเอง จะรู้แจ้งโลกใน

โลกนอก โลกนอกเราก็แสวงหา แสวงหาเพราะว่าเราเกิดมา ชีวิตนี้มันมีความจริง จริงตามสมมุติไง ชีวิตจริงๆ แล้วมันทุกข์ใหม่

ทุกข์เป็นอริยสัจ ทุกข์เป็นความจริง

เราไม่ต้องไปเดือดร้อน ไม่ต้องไปอ่อนวอนขอใครทั้งสิ้น นี่มันเป็นข้อเท็จจริงของมันนะ

สิ่งใด องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกมันต้องเสื่อมสภาพไปเป็นธรรมดา สรรพสิ่งในโลกนี้เป็นอนิจจัง มันมีสิ่งใดคงที่ตายตัวละ มันเสื่อมสภาพไปทั้งนั้นนะ เราก็รู้ตั้งแต่ต้นอยู่แล้วว่ามันต้องเสื่อมสภาพของมันไป

ถ้ามันเสื่อมสภาพของมันไป เราก็เริ่มต้นตั้งแต่ว่า เราฝึกหัดปฏิบัติ เราฝึกหัดหัวใจให้เข้มแข็งขึ้นมา จะเจอสภาพความเสื่อมขนาดไหน เออ! นี่ไง มันจริงจัง จริงตามธรรม พระพุทธเจ้า มันจริงๆ มันก็เสื่อมจริงๆ มันเสื่อมจริง เราก็ดูแลรักษาไปตามสภาพไป ถึงที่สุดมันเป็นธรรมดา ใครไปกีดไปขวางมันไม่ได้ ถ้ามีสติมีปัญญาแล้ว

แต่จิตใจมันเคยเสื่อมไหม

ที่หลวงตาท่านพูดไป จิตมันไม่มีอายุ

ไม่มี มันอยู่ของมันอย่างนั้นนะ แต่เราเกิดเป็นมนุษย์มันมีอายุขัย แต่จิตไม่มีอายุเพราะเราฝังที่จิตดวงนั้น ฝังดินในหัวใจของเราไว้ คุณงามความดีอยู่ที่นี้ อาศัยคุณงามความดี กรรมดีไง กรรมดีพาเราไป ทำกรรมดีแล้ว ใครมาแย่งมาชิงไม่ได้

เวลาทำบาปทำกรรม กรรมชั่ว กรรมชั่วแย่งชิงกันไม่ได้ ถึงเวลาแล้วมันให้ผลของมัน
แน่นอน

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถึงสอนไป สอนให้เชื่อกรรม ให้เรามีสติปัญญา อย่า
อาจหาญกับสิ่งที่ว่าผีนิสศีลผีนิธรรมในพระพุทธศาสนา อย่าอาจ อย่าหาญ

นี่มันเก่งแต่ปากเท่านั้นนะ ถึงเวลาแล้ว ถ้ามันถึงเวลาแล้วมันให้ผลทั้งนั้นนะ ถ้ามัน
ให้ผลแล้วนะ แล้วโทษใคร

ทำสิ่งใดแล้วเสียใจภายหลังไม่ดีเลย ถ้าความผิดพลาดไปแล้วไม่ดีเลย แต่เวลาทำ
สติปัญญาไม่เท่าทันใจ เพราะอะไร เพราะขาดการฝึกฝน

ฟังธรรม อริยสัจ ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค เข้าใจทั้งหมดนะ มันขาดการฝึกหัดประพฤติ
ปฏิบัติขึ้นมาไง แล้วถ้ามันฝึกหัดประพฤติปฏิบัติขึ้นมาแล้วให้มันเป็นตามข้อเท็จจริงในหัวใจ
ของตน ได้มากได้น้อยขนาดไหน สาธุ เรามีอำนาจวาสนาอย่างนี้ เราทำอย่างนี้ แต่เรายังเป็นคน
ทำ เรายังมีคุณค่า

ถ้ามีคุณค่าแล้ว สิ่งที่เราเกิดมาแล้ว เราเกิดมาแล้ว เป็นคนแล้ว แล้วไม่ต้องเสียใจด้วย
จริงๆ นะ เราไม่เคยเสียใจอะไรเลย เพราะเราทำมา เราเป็นคนทำเอง ไม่เคยเสียใจ มันจะดีก็
พอใจ มันจะเลวร้าย เออ! เวรกรรมของสัตว์ มันถึงเวลาไง ถึงเวลาจะไปทุกขีรอนอะไร ก็
ปัจจุบันนะ

แต่ปัจจุบันมันมาจากไหนล่ะ

อดีตอนาคต อดีตอนาคตมาจากไหน

ก็ปัจจุบันนี้พาไป ถ้าพาไป เราทำคุณงามความดีเพราะอะไร

เพราะมีกรรมเก่า กรรมใหม่ไง

ถ้าไม่มีกรรมเก่า กรรมใหม่ เห็นไหม เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ๔ อสงไขย
๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขย พระสารีบุตร พระโมคคัลลานะเขาส่งสร้างของเขามา เวลาจะตั้งพระสารี

บุตร พระโมคคัลลานะเป็นอัครสาวกเบื้องซ้ายเบื้องขวา พระบอกว่าต้องตั้งพระอัญญาโกณฑัญญะ นี้กระแสนโลก เพราะเป็นสงฆ์องค์แรกของโลก

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอก ไม่ใช่ เขาทำของเขา

เขาทำของเขา คือเขาสร้างบุญกุศล เขาอธิษฐานของเขา เขาบำเพ็ญเพียรมา มากมายก็ภพชาติ ของเขานะ ใครจะแย่งจะชิงเขาไม่ได้หรอก แล้วองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็ตั้งตามที่เขาทำของเขา เขาทำของเขา แล้วมาเกิดเป็นพระสารีบุตร พระโมคคัลลานะ ไปหาสังขย เวลาคิดพลาดจากสังขยแล้วมาพึ่งพระอัสสชิ มาเฝ้าพระองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอบรมบ่มเพาะขึ้นมาจนเป็นพระอรหันต์ รู้แจ้งโลกนอกโลกใน ถึงจะเข้าใจเรื่องธรรมะ

ธรรมะจริง ๆ มันสอนเข้ามาที่ใจนี้ เวลาภาวนามยปัญญา ปัญญาทวนกระแสกลับใน พระพุทธศาสนา มันทวนกระแสกลับใจ เวลาพระอัญญาโกณฑัญญะมีดวงตาเห็นธรรม ดวงตาเห็นธรรมใจ

“อัญญาโกณฑัญญะรู้แล้วหนอ”

เขารู้จริงของเขา แต่เรารู้โลกนอก แล้วโลกในละ

รู้แจ้งโลกนอกและโลกใน เห็นไหม พระพุทธศาสนามีภาคปริยัติ ปฏิบัติ มีข้อเท็จจริงกับ หัวใจของสัตว์โลก ถ้าหัวใจของสัตว์โลก เราฝึกหัดปฏิบัติของเรา เราเชื่อของเรา จะไร้เดียงสา จะฝึกหัดขนาดไหน นั่นนะสำคัญมาก เริ่มต้นตั้งไข่

ดูเด็กสิ ไตมามันลูกนอนอะไรไม่ได้เลยละ จนมันเริ่มคลานได้ เริ่มยืนได้ ตั้งไข่ได้ เดินได้ นี่โดยธรรมชาติของสิ่งมีชีวิต แต่หัวใจละ

หัวใจเราคิดว่าเราอาจหาญ เรากล้าหาญมากนะ กล้าหาญด้วยสติด้วยปัญญา เกิดมากับโลก กลัวจะไม่เท่าทันเขา มีการศึกษาค้นคว้ามาเป็นนักปราชญ์ราชบัณฑิต มีอำนาจวาสนา ในทางโลกนอก เข้าใจไปหมด เป็นนักปราชญ์ ใครมีสิ่งใดก็ต้องมาปรึกษา แต่โลกใน อยู่คนเดียวคอยตกน่ะ ว้าว

โลกในหามาจากไหน

เวลาโลกในขึ้นมาเนะ คนที่มีสติปัญญาที่มีอำนาจวาสนา เขาขออยู่โดยปกติสุข ขออยู่คนเดียว ขออยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดีๆ เพื่อศึกษาค้นคว้าหัวใจของเขา แล้วถ้ามันศึกษาค้นคว้าในหัวใจของเขา ถ้าเกิดศีล สมาธิ ปัญญา เกิดภาวนามยปัญญา ปัญญาที่มหัศจรรย์ในพระพุทธศาสนา

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าใจ “อัญญาโกณฑัญญะรู้แล้วหนอ”

เวลาพระสารีบุตร พระโมคคัลลานะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นคนอบรมเองสั่งสอนเอง เพราะอะไร เพราะติดมาตลอด พระโมคคัลลานะนั่งสัปหงกโง่งวงเลย

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไปด้วยฤทธิ์ คือร่างกายขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็อยู่ที่เดิม แต่โดยฤทธิ์ของท่าน โดยอำนาจวาสนาของท่าน

โมคคัลลานะ ถ้าง่วงนอนนะ ให้น้ำลูบหน้า ให้ตริ๊กในธรรม ถ้าไม่ได้ก็ให้แขนหน้าดูดาว ให้มันสว่าง ถ้ามันง่วงกินอนชะ นอนเลย หายง่วง ตื่นแล้วค่อยมาภาวนา

พระโมคคัลลานะ ผู้ที่มีฤทธิ์มีเดช แต่เวลาฝึกหัดมาก็ตะตะๆ มาเหมือนกัน แล้วเราล่ะ เราก็มีความรู้สึกเหมือนกัน เรามีจิตวิญญาณเหมือนกัน โลกในของเราใจ เราฝึกหัดของเราขึ้นมา ทำของเราให้ดีขึ้น

เราเกิดมาเป็นมนุษย์พบพระพุทธศาสนา ฝึกหัดปฏิบัติได้มากได้น้อยขนาดไหน

ไปวัดไปวาขึ้นมาเขาให้สร้างบุญสร้างกุศล นี่บุญและบาป อ่อนนอนขอ แต่ถ้าไปวัดประพฤติปฏิบัติ วัดกรรมฐานนะ เขาให้ฝึกหัดเอง หายใจเข้านิกพุท หายใจออกนิกโธ แล้วเราทำสมาธิเป็นนะ เราจะรู้ได้เลยว่าอาจารย์เราทำสมาธิเป็นหรือไม่เป็น ใช้ได้หรือใช้ไม่ได้ แล้วถ้าเกิดภาวนามยปัญญา เฮ้ย! เรามีอยู่คนเดียวหรือ คนอื่นไม่เห็นเป็นเหมือนเราเลย นี่มันเริ่มเห็นแล้ว

แล้วเราจะเชื่อเขาหรือจะเชื่อเราล่ะ เราคนเดียวที่ปัญญามันหมุน กับไข่ที่เขาพูดไปมันเป็นสัญญาทั้งนั้นนะ แล้วจะเชื่อใคร

กาลามสูตร ห้ามเชื่อใครทั้งสิ้น ให้ฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมาตามข้อเท็จจริงของตน แล้วถ้ามันเป็นความจริง รู้แจ้งโลกนอก แล้วเห็นโลกใน แล้วเข้าใจเรื่องพระพุทธศาสนา

สิ่งที่เราทำบุญกุศลเป็นทาน นี่กระพี้ เปลือก เปลือก กระพี้ แก่น แก่นคือแก่นในหัวใจของตน แก่นคือความรู้สึกของตน แก่นคืออำนาจวาสนาของตน มีอำนาจวาสนามากน้อยขนาดไหน อตฺตา หิ อตฺตโน นาโถ ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน เพราะความคิดของเราใครจะมารู้ได้ จิตใจของเรา ใครจะมาแย่งชิงไปได้

ตนใด จิตของตนใด ใครมาบีบคั้นอะไรเราไม่ได้หรอก แต่ของเรา เราศึกษาค้นคว้าเอง มีสติปัญญาเอง อย่าให้มารมันบีบมันคั้นให้มันทุกข์ให้มันยาก แล้วฝึกหัดปฏิบัติของเรานะ

จากภายนอก เราหาอยู่หากินมาโดยน้ำพักน้ำแรงของเรา ในหัวใจของเรา เราดูแลของเราเอง ถ้ามันเป็นปัจจัยตั้ง เป็นสันติภูมิโง่เง่า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ารู้แจ้งทั้งโลกนอกและโลกใน เพราะรู้แจ้งโลกนอก โลกในก่อน มันถึงส่งออกครอบคลุมสามโลกธาตุ เอวัง